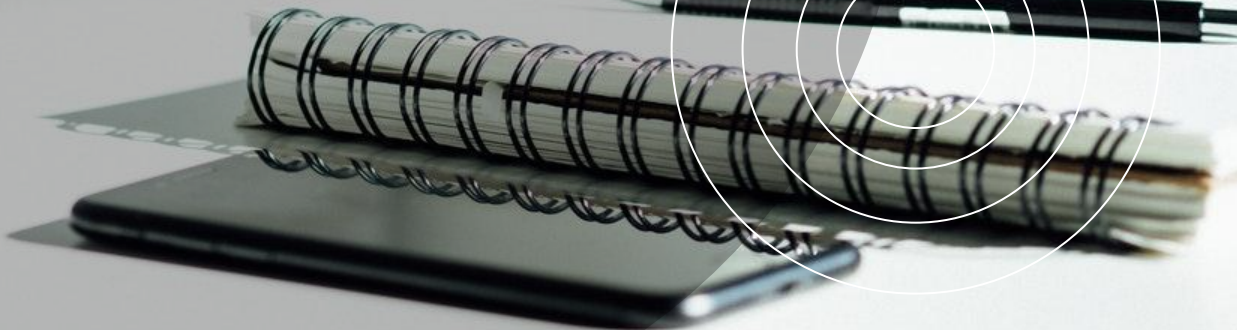

Analytický hierarchický proces pre Partnerskú dohodu 2021-2027

Výsledky prioritizácie

Proces tvorby Partnerskej dohody 2021 – 2017 v SR

Úvodné **konzultácie s ministerstvami** v novembri a decembri 2018.

Priebežné hodnotenie napĺňania súčasnej Partnerskej dohody (2014-2020).

Následne bola uverejnená **Správa o Slovensku 2019 s prílohou D**, ktorá bližšie špecifikovala oblasti a zameranie budúcej podpory.

Súčasne s týmto procesom bol na Slovensku spustený online dotazník, ktorý **metódou Delphi** zisťoval pre každý politický cieľ hlavné problémy/priority a súčasne špecifikoval ďalšie priority v poradí s odôvodnením prečo je to za prioritu považované:

Ciele / Partneri	Verejný sektor	Ekon. a social. partneri	Občianska spol.	Spolu
Poslané				
1	54	47	5	106
2	35	4	5	44
3	18	7	4	29
4	58	23	12	93
5	39	14	1	54
Celkom	204	95	27	326
Odpovede				
1	27	15	2	44
2	28	3	5	36
3	11	3	2	16
4	22	5	6	33
5	17	2	1	21
Celkom	105	28	16	149

AHP: proces agregácie Návrhových listov

Politický cieľ	Návrhové listy	Agregované témy
1	$22+8+4+11=45$	$4+4+3+4=15$
2	$22+13+19+26=80$	$3+4+5+2=13$
3	$6+11+3=20$	$4+4+1=9$
4	$10+16+49=77$	$2+3+4=9$
5	17	
spolu	239	46

AHP: história, použitie

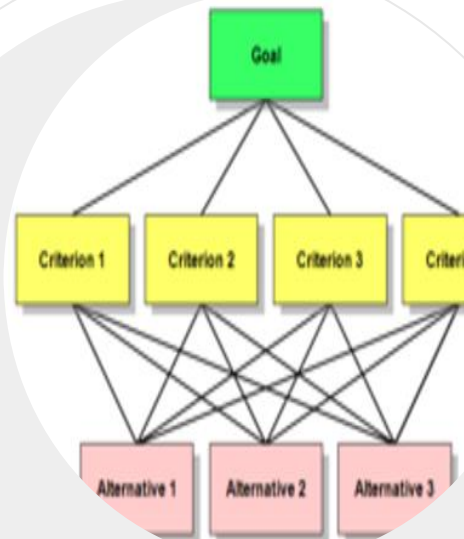
Štruktúrovaná expertná metóda pre organizovanie a analýzu komplexných rozhodnutí prijímaných skupinou expertov

- ❖ AHP bola vyvinutá začiatkom 70-tych rokov minulého storočia a dnes sa nachádza v klasických učebniciach manažmentu a operačného výskumu. V súčasnej vedeckej literatúre je viac ako 31 tisíc aplikácií AHP (zdroj: *Google Scholar*).
- ❖ AHP je najčastejšie používaná metóda prioritizácie závažných a komplexných rozhodnutí. Z vyše 100 metód komplexného rozhodovania sú najčastejšie používané a najlepšie výsledky dávajú AHP a DEA (Data Envelopment Analysis).

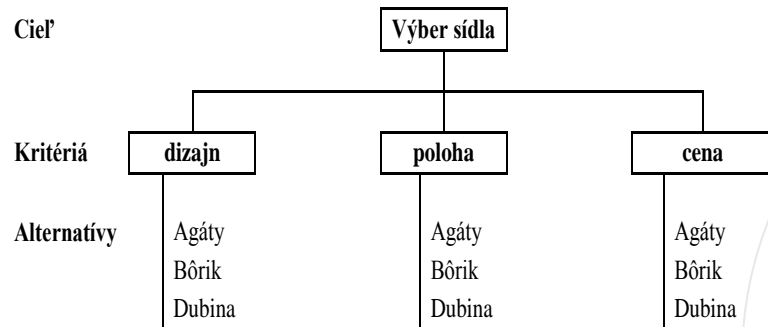
Zdroj: Danesh, D., Ryan, M., Abbasi, A. (2017): A Systematic Comparison of Multi-criteria Decision Making Methods for the Improvement of Project Portfolio Management in Complex Organisations, *International Journal of Management and Decision Making* 16(1): 280-320.

Príklady použitia:

- ✓ rozhodovanie o umiestnení zahraničných pobočiek multinacionálnych spoločností (University of Cambridge)
- ✓ hodnotenie kvality rozličných typov softvérov (Microsoft Corporation)
- ✓ výber najlepšieho typu jadrového reaktora (Politecnico di Milano)
- ✓ výber metód na mitigáciu dopadov klimatickej zmeny (Fondazione Eni Enrico Mattei)

Príklad AHP: kúpa bytu

Stanovíme si 3 kritériá: **dizajn, poloha a cena**

Rozhodneme sa, že:

- ✓ cena je 2x taká významná ako dizajn
- ✓ poloha je 4x taká významná ako dizajn

	dizajn	poloha	cena
dizajn	1/1	1/4	2/1
poloha	4/1	1/1	3/1
cena	1/2	1/3	1/1

AHP: kritériá pre párové porovnania

Pre **vzájomné párové porovnania** boli definované tri kritériá.
Kritériá boli zvolené tak, aby vystihli implementačný rámec Partnerskej dohody:

závažnosť
naliehavosť
uskutočniteľnosť

závažnosť

Porovnávaním opatrení stanovíte, ktoré by mohlo významnejšie ovplyvniť sociálny, ekonomický a environmentálny rozvoj SR. Opatrenie by malo významne pomôcť našej krajine čeliť veľkým spoločenským výzvam v nasledujúcom desaťročí. Nerealizovanie tohto opatrenia bude viesť k závažným ekonomickým, sociálnym a environmentálnym následkom a nezvratným zmenám

AHP: kritériá pre párové porovnania

naliehavosť

Ktoré z opatrení musíme urobiť hneď, alebo aspoň v čo najkratšom čase. Toto opatrenie môže byť nevyhnutnou podmienkou pre zavádzanie iných opatrení. Odkladanie tohto opatrenia na neskôr bude viesť k závažným ekonomickým, sociálnym a environmentálnym následkom a nezvratným zmenám

uskutočniteľnosť

Ktoré z opatrení dokáže vláda SR, jednotlivé ministerstvá a ich agentúry uviesť do praxe, lebo nie všetko dokážeme realizovať. Žiadne opatrenie samo o sebe asi nedokáže zmeniť myslenie ľudí, zastaviť demografické zmeny alebo vyriešiť svetovú klimatickú krízu. Niektoré opatrenia však dokážu mať výrazný dopad na našu spoločnosť, hospodárstvo a životné prostredie, no v minulosti sme zlyhali pri ich implementácii. Bolo by možné dané opatrenie pri súčasnom chápaní problematiky realizovať / implementovať?

AHP: prioritizované témy

Politický cieľ 1: Inteligentnejšia Európa – inovatívna a inteligentná transformácia priemyslu

1.1 Výskumné a inovačné kapacity

- 1.1.1 Podpora spolupráce akademického sektora a priemyslu
- 1.1.2 Podpora budovania ľudských zdrojov vo výskume a vývoji
- 1.1.3 Podpora budovania a modernizácie centrálnej infraštruktúry pre výskum a vývoj
- 1.1.4 Podpora účasti slovenských subjektov v Európskom výskumnom priestore

1.2 Digitalizácia

- 1.2.1 Podpora digitálneho a údajového hospodárstva pre digitálnu transformáciu
- 1.2.2 Podpora budovania inteligentných miest a regiónov
- 1.2.3 Podpora rozvoja umelej inteligencie
- 1.2.4 Modernizácia poskytovania verejných služieb

1.3 Malé a stredné podnikanie

- 1.3.1 Podpora malého a stredného podnikania
- 1.3.2 Internacionalizácia malého a stredného podnikania
- 1.3.3 Podpora sieťovania podnikateľských subjektov

1.4 Zručnosti pre inteligentnú špecializáciu

- 1.4.1 Podpora kvality terciárneho a sekundárneho vzdelávania orientovaného na pracovný trh
- 1.4.2 Podpora ďalšieho vzdelávania v kontexte priemyselnej revolúcie 4.0 a inteligentnej špecializácie
- 1.4.3 Podpora odborného vzdelávania a prípravy v kontexte priemyselnej revolúcie 4.0. a inteligentnej špecializácie
- 1.4.4 Digitálne a podnikateľské zručnosti

AHP: prioritizované témy

Politický cieľ 2: Nízkouhlíkové obehové hospodárstvo adaptované na zmenu klímy

2.1 Transformácia spôsobu výroby a spotreby energie

- 2.1.1 Zníženie energetickej náročnosti budov
- 2.1.2 Podpora obnoviteľných zdrojov energie a účinných systémov CZT v oblasti zásobovania teplom a chladom a inteligentných energetických systémov, uskladňovania energie
- 2.1.3 Podpora a využívanie alternatívnych palív v doprave

2.2 Adaptácia na zmenu klímy, prevencia rizík a odolnosti voči katastrofám

- 2.2.1 Vodné hospodárstvo a retenčná schopnosť krajiny a sídelného prostredia
- 2.2.2 Preventívne opatrenia na ochranu pred povodňami
- 2.2.3 Znižovanie rizika katastrof cestou zvyšovania kapacít, pripravenosti a reakcie
- 2.2.4 Podpora adaptačného procesu cestou zlepšenia dostupnosti údajov, podpory tvorby strategických dokumentov a zvyšovania povedomia verejnosti

2.3 Prechod na obehové hospodárstvo, efektívne využívanie zdrojov a zlepšenie kvality ovzdušia

- 2.3.1 Komplexný prístup k prevencii tvorby, opätovného použitia a zhodnocovania odpadov
- 2.3.2 Investície do zlepšenia kvality ovzdušia
- 2.3.3 Podpora prechodu k obehovému hospodárstvu a efektívne využitie zdrojov
- 2.3.4 Zlepšenie kvality ovzdušia podporou udržateľnej mobility v mestách

2.4 Zlepšenie kvality vôd a stavu biodiverzity

- 2.4.1 Zlepšenie kvality vôd a stavu biodiverzít
- 2.4.2 Investície do biodiverzity a kvality ekosystémových služieb

AHP: prioritizované témy

Politický cieľ 3: Prepojenejšia Európa - mobilita a regionálna prepojenosť informačných a komunikačných technológií

3.1 Udržateľná intermodálna transeurópska dopravná sieť

- 3.1.1 Dobudovanie diaľničných spojení TEN-T
- 3.1.2 Výstavba rýchlostných ciest
- 3.1.3 Modernizácia železničnej infraštruktúry TEN-T, **včítane** uzlov
- 3.1.4 Modernizácia vodnej dopravy

3.2 Udržateľná intermodálna vnútroštátna, regionálna a miestna mobilita

- 3.2.1 Modernizácia a výstavba ciest I. triedy
- 3.2.2 Podpora regionálnej železničnej dopravy
- 3.2.3 Zlepšenie regionálnej dopravnej obslužnosti **včítane** infraštruktúry
- 3.2.4 Rozvoj cyklo-dopravy a jej infraštruktúry

3.3 Digitálna pripojiteľnosť

- 3.3.1 Zlepšenie digitálnej pripojiteľnosti

AHP: prioritizované témy

Politický cieľ 4: Sociálnejšia Európa – implementácia Európskeho piliera sociálnych práv

4.1 Zamestnanosť

4.1.1/4.1.2 Integrácia znevýhodnených skupín na trhu práce

4.1.3 Účasť žien na trhu práce

4.2 Vzdelávanie

4.2.1 Súlad ponuky a dopytu na trhu práce

4.2.2 Rovný prístup ku kvalitnému a inkluzívnemu vzdelávaniu

4.2.3 Celoživotné vzdelávanie

4.3 Sociálna inklúzia

4.3.1 Aktívna inklúzia

4.3.2 Komplexná podpora marginalizovaných rómskych komúní

4.3.3 Zdravotná a dlhodobá starostlivosť

4.3.4 Ohrozenie chudobou

AHP: výsledky prioritizácie

1.1 Výskumné a inovačné kapacity

Kritérium	Závažnosť	Naliehavosť	Uskutočniteľnosť	Spolu
Podpora spolupráce akademického sektora a priemyslu	0.28	0.27	0.22	0.27
Podpora budovania ľudských zdrojov vo VaV	0.34	0.39	0.30	0.34
Podpora budovania a modernizácie centrálnej infraštruktúry pre VaV	0.18	0.15	0.22	0.18
Podpora účasti slovenských subjektov v ERA	0.19	0.19	0.25	0.22

AHP: výsledky prioritizácie

1.2 Digitalizácia

Kritérium	Závažnosť	Naliehavosť	Uskutočniteľnosť	Spolu
Podpora digitálneho a údajového hospodárstva pre digitálnu transformáciu	0.29	0.32	0.29	0.30
Podpora budovania inteligentných miest a regiónov	0.19	0.17	0.20	0.18
Podpora rozvoja umelej inteligencie	0.23	0.21	0.17	0.19
Modernizácia verejných služieb	0.28	0.31	0.34	0.32

AHP: výsledky prioritizácie

1.3 Malé a stredné podnikanie

Kritérium	Závažnosť	Naliehavosť	Uskutočniteľnosť	Spolu
Podpora malého a stredného podnikania	0.41	0.43	0.44	0.43
Internacionalizácia malého a stredného podnikania	0.36	0.33	0.26	0.31
Podpora sieťovania podnikateľských subjektov	0.23	0.24	0.30	0.26

AHP: výsledky prioritizácie

1.4 Zručnosti pre inteligentnú špecializáciu

Kritérium	Závažnosť	Naliehavosť	Uskutočniteľnosť	Spolu
Podpora kvality terciárneho vzdelávania orientovaného na pracovný trh	0.32	0.27	0.27	0.29
Podpora ďalšieho vzdelávania v kontexte priemyselnej revolúcie 4.0 a inteligentnej špecializácie	0.18	0.20	0.22	0.19
Podpora odborného vzdelávania a prípravy v kontexte priemyselnej revolúcie 4.0. a inteligentnej špecializácie	0.24	0.25	0.25	0.24
Digitálne a podnikateľské zručnosti	0.26	0.28	0.26	0.27

AHP: výsledky prioritizácie

2.1 Transformácia spôsobu výroby a spotreby energie

Kritérium	Závažnosť	Naliehavosť	Uskutočniteľnosť	Spolu
Zníženie energetickej náročnosti budov	0.36	0.41	0.44	0.40
Podpora obnoviteľných zdrojov energie a účinných systémov CZT v oblasti zásobovania teplom a chladom a inteligentných energetických systémov, uskladňovania energie	0.45	0.43	0.27	0.38
Podpora a využívanie alternatívnych palív v doprave	0.18	0.16	0.29	0.22

AHP: výsledky prioritizácie

2.2 Adaptácia na zmenu klímy, prevencia rizík a odolnosť voči katastrofám

Kritérium	Závažnosť	Naliehavosť	Uskutočniteľnosť	Spolu
Vodné hospodárstvo a retenčná schopnosť krajiny a sídelného prostredia	0.40	0.42	0.20	0.34
Preventívne opatrenia na ochranu pred povodňami	0.21	0.25	0.20	0.22
Znižovanie rizika katastrof cestou zvyšovania kapacít, pripravenosti a reakcie	0.23	0.19	0.30	0.25
Podpora adaptačného procesu cestou zlepšenia dostupnosti údajov, podpory tvorby strategických dokumentov a zvyšovania povedomia verejnosti	0.16	0.14	0.30	0.19

AHP: výsledky prioritizácie

2.3 Prechod na obehové hospodárstvo

Kritérium	Závažnosť	Naliehavosť	Uskutočniteľnosť	Spolu
Komplexný prístup k prevencii tvorby, opätovného použitia a zhodnocovania odpadov	0.32	0.34	0.27	0.32
Investície do zlepšenia kvality ovzdušia	0.15	0.16	0.26	0.19
Podpora prechodu k obehovému hospodárstvu	0.26	0.19	0.17	0.21
Zlepšenie kvality ovzdušia podporou udržateľnej mobility v mestách	0.27	0.31	0.31	0.28

2.4 Zlepšenie kvality vôd a stavu biodiverzity

Kritérium	Závažnosť	Naliehavosť	Uskutočniteľnosť	Spolu
Zlepšenie kvality vôd a stavu biodiverzít	0.45	0.62	0.52	0.50
Investície do biodiverzity a kvality ekosystémových služieb	0.55	0.38	0.48	0.50

AHP: výsledky prioritizácie

3.1 Udržateľná intermodálna transeurópska dopravná sieť

Kritérium	Závažnosť	Naliehavosť	Uskutočniteľnosť	Spolu
Dobudovanie diaľničných spojení TEN-T	0.31	0.41	0.30	0.34
Výstavba rýchlostných ciest	0.26	0.22	0.26	0.26
Modernizácia železničnej infraštruktúry TEN-T a uzlov	0.32	0.25	0.28	0.28
Modernizácia vodnej dopravy	0.11	0.11	0.16	0.13

AHP: výsledky prioritizácie

3.2 Udržateľná intermodálna vnútroštátna, regionálna a miestna mobilita

Kritérium	Závažnosť	Naliehavosť	Uskutočniteľnosť	Spolu
Modernizácia a výstavba ciest I. triedy	0.37	0.39	0.26	0.34
Podpora regionálnej železničnej dopravy	0.32	0.31	0.31	0.31
Zlepšenie regionálnej dopravnej obslužnosti včítane infraštruktúry	0.20	0.19	0.18	0.19
Rozvoj cyklodopravy a jej infraštruktúry	0.10	0.11	0.25	0.15

3.3 Digitálna pripojiteľnosť

Zlepšenie digitálnej pripojiteľnosti

AHP: výsledky prioritizácie

4.1 Zamestnanosť

Kritérium	Závažnosť	Naliehavosť	Uskutočniteľnosť	Spolu
Integrácia znevýhodnených skupín na trhu práce	0.69	0.75	0.47	0.65
Účasť žien na trhu práce	0.31	0.25	0.53	0.35

4.2 Vzdelávanie

Kritérium	Závažnosť	Naliehavosť	Uskutočniteľnosť	Spolu
Súlad ponuky a dopytu na trhu práce	0.26	0.25	0.24	0.26
Rovný prístup ku kvalitnému a inkluzívnemu vzdelávaniu	0.48	0.51	0.42	0.46
Celoživotné vzdelávanie	0.26	0.24	0.34	0.28

AHP: výsledky prioritizácie

4.3 Sociálna inklúzia

Kritérium	Závažnosť	Naliehavosť	Uskutočniteľnosť	Spolu
Aktívna inklúzia	0.15	0.15	0.21	0.17
Komplexná podpora marginalizovaných rómskych komunít	0.34	0.31	0.25	0.31
Zdravotná a dlhodobá starostlivosť	0.29	0.30	0.27	0.28
Ohrozenie chudobou	0.22	0.24	0.27	0.24

Materiálna deprivácia

Cieľ 5: Európa bližšie k občanom

- relatívne široké zameranie, a to **posilniť integrovaný sociálny, hospodársky a environmentálny rozvoj** na regionálnej a lokálnej úrovni
- Prioritizácia v rámci PC 5 reflektuje návrhy z prípravnej fázy programového obdobia, a to predovšetkým **správy Komisie o Slovensku 2019**, reagujúc na investičné usmernenia k financovaniu politiky súdržnosti na roky 2021-2027 pre Slovensko v **prílohe D**.

Prioritizácia zároveň zahŕňa výsledky partnerského procesu prepájajúceho štátnu správu:

- ✓ so samosprávou,
- ✓ neziskovými organizáciami,
- ✓ mimovládnyimi organizáciami,
- ✓ súkromným sektorom
- ✓ profesijnými združeniami

Celkový obraz dotvorili zistenia dotazníkového prieskumu pokrývajúceho všetky relevantné inštitúcie.

Ciel' 5: Priority

Politický cieľ 5: Európa bližšie k občanom

5.1 Regionálny rozvoj, miestny rozvoj a bezpečnosť

- 5.1.1 Budovanie administratívnych a analyticko-strategických kapacít miestnych a regionálnych orgánov
- 5.1.2 Podpora partnerstiev miestnych a regionálnych aktérov a medziobecnej a medziregionálnej spolupráce
- 5.1.3 Zvýšenie bezpečnosti občanov a lepšie zabezpečenie verejných služieb
- 5.1.4 Integrovaný komunitný rozvoj obyvateľstva

5.2 Kultúrne a prírodné dedičstvo a cestovný ruch - komplexná podpora rozvoja všetkých foriem cestovného ruchu na základe podpory rozvoja špecifik a endogénneho potenciálu regiónov Slovenska

- 5.2.1 Manažment udržateľného cestovného ruchu
- 5.2.2 Ochrana a obnova národných kultúrnych pamiatok a pamiatkových objektov
- 5.2.3 Obnova a rozvoj kultúrnej infraštruktúry
- 5.2.4 Prírodné dedičstvo
- 5.2.5 Služby podporujúce územný rozvoj

5.3 Regióny so špecifickými potrebami

Ďakujeme

Vladimír Baláž

Miroslav Balog

Richard Filčák

Dagmar Gombitová

Dana Šimová

Marek Radvanský

Ivan Lichner